

Zázrak ve Fátimě (13.říjen 1917)

AKTIVITA: SŠ
NÁZEV: Zázrak ve Fátimě

ANOTACE:

Žáci si prostřednictvím aktivity přiblíží problematiku přístupu k mimořádnému jevu, který náboženství označuje jako zázrak.

Zázrak ve Fátimě a následná proroctví měly velký vliv na působení církve ve 20. století, žáci by měli být seznámeni s obdobnými úkazy lokálně zakotvenými, které měly vliv na politiku 20. století jak v době komunistického režimu, tak po roce 89 v rámci vyrovnávání se s minulostí u nás.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A OBSAHOVÉ VZDĚLÁVACÍ OKRUHY:

GV: český jazyk a literatura, základy společenských věd, dějepis

OV: český jazyk a literatura, občanská výchova, dějepis

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

GV a OV: multikulturní výchova, osobností a sociální výchova, výchova v evropských a globálních souvislostech, výchova demokratického občana

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

k učení, komunikativní, sociální a personální, občanské

CÍLE:

Žáci:

- objasní souvislosti zázraku ve Fátimě a číhošťského zázraku,
- vysvětlí důsledky daného fenoménu,
- formují si postoje k dané problematice.

DÉLKA:

90minut

POMŮCKY:

- papír a tužka
- pracovní list
- internet (ten ovšem není nezbytnou podmínkou)
- kniha **Slavné dny 50+2 příběhy, které psaly historii (str. 256)**

POSTUP:

1) Učitel na začátku hodiny vznesle dotazy:

Jakou roli v současné době ve vašem okolí hraje náboženství?

K čemu dle vás slouží víra?

2) Učitel promítne na tabuli nebo rozdá nakopírovaný pracovní list do skupinek po 3. Zeptá se žáků, co mají fotografie společného.

Diskuze by se měla ubírat směrem, že obě fotografie zaznamenávají lidi, kteří se k něčemu modlí, učitel se s žáky baví o tom, co pro věřícího znamená modlitba. Žáci se pokouší z fotografií vyčíst co nejvíc. Pokoušejí se nalézt odpověď, proč se jedni modlí venku s pohledem k nebi? Co to může znamenat?

Učitel obě fotografie představí, poskytne žákům stručný výklad.

Foto 1: Číhošťský zázrak, zaměří se na pátera Toufara a jeho následné umučení.

(Fotografie není přímo z místa a děje zázraku, jedná se o filmovou rekonstrukci, což nevadí pro účely aktivity.)

Foto 2: Fátimský zázrak viz video.

3) Učitel žákům promítne video: <https://www.stream.cz/slavedny/618301-den-kdy-tisice-lidi-videly-zazrak-13-rijen> nebo rozdá nakopírovaný list z knihy „**Slavné dny 50+2 příběhy, které psaly historii**“.

4) Učitel se následně ptá:

Věříte na zázraky?

Dají se zázraky nebo to, co je za ně označováno, zneužít? Jak?

5) Učitel přečte úryvek třetího fátimského zázraku z publikace 50+2 historických událostí (pro větší míru autenticity).

6) Žáci mají za úkol zjistit na internetu další souvislosti (může jim k tomu sloužit i dobře připravený učitelův výklad), poté rozdílly.

Podobnosti: Dětem nikdo nechtěl věřit, byly chvíli ve vězení, Toufarova perzekuce končící smrtí- tzn.- snaha potlačit systémem něco, co nelze racionálně vysvětlit, obě události posloužily jako upevnění moci, i když jiné, viz rozdílly.

Rozdíly: Toufar zneužit k propagandě (komunisté tvrdili, že je to snaha Vatikánu (Západu) získat u nás vliv, pohyb křížku jim posloužil jako záminka pro odstartování likvidace katolické církve.

Fátimský zázrak sloužil katolické církvi jako nástroj upevnění svého vlivu v různých etapách v průběhu 20. století.

- 7) Učitel se zmíní, že blahořečení J.T. je v procesu (2014), vysvětlí rozdíly blahořečení a svatořečení (viz poznámky pro učitele).
- 8) Žáci mají za úkol sepsat seznam výhod a nevýhod věřícího člověka v rámci orientace a fungování ve světě (min. 3 a 3).
- 9) Žáci si předčítají jednotlivé body ze svého seznamu, učitel je píše na tabuli a rozvíjí diskuzi.
- 10) Následující hodinu promítne učitel žákům propagandistický film *Běda tomu skrze něhož přichází pohoršení*. Poté se s nimi baví o tom, jaké emoce v nich poetika filmu z 50. let vyvolává.

O co by se měl dokument jako filmový žánr snažit? V čem tyto snahy zhlédnutý snímek popírá. Jak je zde divákem manipulováno, jaká slova na ně nejvíce dorážela, jaké obrazy. Touto cestou si společně sestavují znaky propagandistického filmu. Film slouží jako dokreslení látky probírané v hodině předcházející. Jeho zhlédnutí není nezbytné.

REFLEXE:

Reflexe proběhne formou diskuze o vztahu církevní moci a politiky. I církev je organizace, kde může docházet k zneužívání moci jako všude jinde (viz spekulace kolem fátimských proroctví). Učitel vznáší otázky, které žáky nutí zamyslet se nad tím, proč upadá vliv církve, potažmo náboženství, čím je nahrazováno (psycholog- dnešní kněz?), jaké důsledky sebou proces sekularizace přináší (pocit absurdity, odcizení, osamělosti- viz bod 8 a 9 v rámci postupu).

Pro učitele:

Jeden zázrak se vyžaduje při blahořečení kandidáta, který nebyl mučedníkem, další pak, má-li dojít ke svatořečení. U mučedníka se při blahořečení zázrak nevyžaduje, teprve až při svatořečení. Mučednictví samo je považováno za souhrn heroických ctností. K jeho prokázání je třeba nejen ověřit skutečnost násilné smrti, ale také zda pohnutka pronásledovatele vycházela z nenávisti k víře nebo z odporu vůči mravnímu zákonu.

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/290072-stb-toufara-neusvedcila-ve-spisech-jsou-ale-dukazy-o-krutem-muceni/>

DOPORUČENÍ:

Úryvek z třetího fátimského proroctví naleznete v knize **Slavné dny 50+2 příběhy, které psaly historii**.

Zpracovala:

Tereza Vodičková